

ОБЩИНА КАВАРНА

9650 гр. Каварна, ул. „Добротица“ № 26
телефон: 0570 81818; факс: 0570 85122
e-mail: obshtina@kavarna.bg www.kavarna.bg

ISO 9001:2015

ДО
ГОСПОДИН НЕНО ДИМОВ
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

08-00-635
23.08.18

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от

ОБЩИНА КАВАРНА, представлявана от г-жа Нина Георгиева Ставрева – Кмет на Община Каварна, с адрес: гр. Каварна, ул. „Добротица“, № 26

Относно: Увеличаване площта на резерват „Калиакра“, с цел опазване на приоритетно природно местообитание 62C0* Понто-Сарматски степи, включено в Приложение I на Закона за биологичното разнообразие, представляващо местообитания и места за хранене и почивка на видове птици, посочени в приложение I към Директивата за птиците

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИМОВ,

На основание чл. 36, ал. 1 от Закона за защитените територии, правя предложение за увеличаване на площта на резерват „Калиакра“ по реда на Глава Трета от Закона за защитените територии, чрез включване на следните недвижими имоти, попадащи в землището на с. Българево с идентификатори: 07257.46.399, с НТП за исторически паметник, историческо място; 07257.46.29, с НТП изоставена орна земя; 07257.46.407, с НТП пасище; 07257.46.600, с НТП пасище; 07257.46.602, с НТП пасище; 07257.46.605, с НТП нива; 07257.46.606, с НТП нива; 07257.46.609, с НТП нива, по ККР на с.Българево, община Каварна, област Добрич.

Предложените имоти не представляват водни площи и горски територии.

Настоящото предложение на община Каварна се явява, като допълнение към наше предходно предложение за увеличаване площта на резерват „Калиакра“, внесено с писмо, с изх. № РД - 01-6288 от 01.11.2017г. на община Каварна, предмет на което са 6 имота с номера: 07257.46.407, 07257.46.600, 07257.46.602, 07257.46.605, 07257.46.606, 07257.46.609, съгласно ККР за землището на с. Българево, по което МОСВ се е произнесло по целесъобразност за увеличаване на площта на резерват „Калиакра“, с писмо с изх. № 48-00-712 от 07.12.2017г.

С настоящото предложение предлагаме включването на два допълнителни поземлени имота 07257.46.399 и 07257.46.29 от землището на село Българево, представляващи собственост съответно на Министерство на културата (с площ 13.182 дка) и на търговско дружество „КИА – 2000“ ЕООД (с площ 24.29 дка).

Вземайки предвид, че срещу Република България пред Съда на Европейския съюз, е образувано дело № C-141/14 от Европейската комисия, за неизпълнение на задължения, произтичащи от Директива 92/43/EIO за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, по-конкретно във връзка с допуснато унищожаване и увреждане на приоритетен тип природно местообитание 62C0* „Понто – Сарматски степи“ в района на защитена зона BG0000573 „Комплекс Калиакра“, Община Каварна предлага гореописаните

ОБЩИНА КАВАРНА
РД - 33 - 296
23 08 2018

имоти да се включват в границите на резерват „Калиакра“, с цел опазване и възстановяване на природното местообитание.

Със Заповед № РД-815/12.12.2017 г. на министъра на околната среда и водите е обявена защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000573 „Комплекс Калиакра“. Като част от предмета на защитената зона е и приоритетен за опазване тип природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степи“, територията на което е определена с координатен регистър на разпространение, съгласно Приложение № 3 от заповедта на министъра на околната среда и водите.

Предложената територия граничи с резерват „Калиакра“. Имоти с номера: 07257.46.29, 07257.46.399, 07257.46.407, 07257.46.600, 07257.46.602, 07257.46.605, 07257.46.606 и 07257.46.609 по ККР на с. Българево, общ. Каварна, са заети от приоритетно местообитание 62C0* „Понто-сарматски степени“, по-специално от тип В - Западнопонтийски коилови и машеркови степени (асоциация *Paeonio tenuifoliae-Koelerietum brevis*), включени в Приложение № 1 на Директива 92/43/EИО за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна и в Приложение № 1 на Закона за биологичното разнообразие.

Определянето на разпространението на природното местообитание е извършено въз основа на данни, получени от проучвания, включително теренни, по различни проекти, в това число и по проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" на МОСВ, както и в резултат от проучвания на БАН, извършени във връзка с възложен от МОСВ за разработване Интегриран план за управление на защитена зона SCI BG0000573 „Комплекс Калиакра“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и защитени зони SPA BG0002051 „Калиакра“ и SPA BG0002097 „Белите скали“ за опазване на дивите птици. Имоти с идентификатори: 07257.46.399, 07257.46.407, 07257.46.600, 07257.46.602 и 07257.46.29, по ККР с. Българево, общ. Каварна, попадат в границите на ЗМ „Степите“, обявена със Заповед № РД – 514 от 17.07.2007г. (представляваща бивша буферна зона на резерват „Калиакра“). Във връзка с това, включването на посочените имоти в границите на резерват „Калиакра“ ще допринесе, както за опазване на типове природни местообитания и видове от дивата флора и фауна, така и за запазване целостта на резервата.

Предвид гореописаното, Община Каварна предлага имотите да бъдат изключени от границите на ЗМ „Степите“, с оглед недопускане при покриването на площи и режими на защитени територии, както и да се избегне наличието на отделни имоти със статут на „защитена местност“.

Настоящото предложение за увеличаване на площта на резерват „Калиакра“ е и в изпълнение на т. 7 от Заповед № РД-815/12.12.2017 г. на министъра на околната среда и водите, с която се възлага на кмета на община Каварна, да предприеме действия за възстановяване на природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степени“ на територията на община Каварна в границите на защитена зона BG0000573 „Комплекс Калиакра“.

Приоритетен за опазване тип природно местообитание 62C0* „Понто-Сарматски степени“ е застрашен от изчезване. В тази връзка държавата има задължение за запазване на площта и естественото състояние на природното местообитание, включително и на естествения за този тип местообитание видов състав, характерни видове и условия на средата, които определят благоприятното му природозащитно състояние.

Характерно за степните ценози в този регион е, че са се запазили много фрагментарно на места с разкрития на плитката варовикова основа, най-често по склоновете на суходолията, свлачищните и срутищните терени и обширните каменисти платформи, наречени „кайряци“, на приморския ръб на Добруджанското плато. Отличават се с голямо разнообразие на видовия състав. Характерно е преобладаването на различни туфести треви, полуухрастчета, ефемери и ефемероиди, което им

придава „фриганоиден” облик и е резултат от вклиняването във флористичния им състав през холоцен на множество субмедитерански и медитерански геоелементи. Тези степи могат да се разглеждат, като най-южен вариант на разпространените предимно на север от Черно море pontийски степени, но със значително участие на средиземноморски и регионални ендемични форми.

Тези степни съобщества са на заравнени терени, с повече или по-малко развити карбонатни черноземи (*Calcic Chernozems*) и rendzini (*Rendzic Leptosols*) върху сарматски варовици по ръба на Добруджанското плато. Срещат се както по т. нар „кайряци” – в крайморската ивица между с. Божурец, гр. Каварна и селата Българево (вкл. н. Калиакра и Болата), Свети Никола, Камен бряг и Тюленово, така и по склоновете на суходолията във вътрешността на Добруджа – при селата Видно, Иречек, Било, Ваклино, Бежаново, Стамболийски и др. Тези степни ценози са първични, но на повечето места са със силно променен видов състав, главно в резултат на пасищна дегресия. Най-близки до първичното им състояние са степите в района на н. Калиакра и Болата дере, в състава на които участват туфести житни – *Festuca valesiaca*, *Koeleria brevis*, *Stipa lessingiana*. На повечето места вследствие на пашата намалява участietо на *Stipa lessingiana* и се увеличава това на *Festuca valesiaca*. Характерно е и доминирането на полуухасти (*Artemisia pedemontana*, *Chamaecytisus myrsinites*, *E.nicaeensis* subsp. *cadrilateri*, *Rhodax canus*, *Satureja orientalis* subsp. *pinnatifida*, *Tanacetum millefolium*, *Thymus zygoides*) в съчетание с много средиземноморски или ендемични терофити (*Adonis flammea*, *Cerastium bulgaricum*, *Helianthemum salicifolium*, *Scandix australis*, *Trigonella gladiata*, *Valerianella pumila*, *Ziziphora capitata*). Уникален за България е разноцветният пролетен аспект от различни луковични и коренищни геофити – *Adonis vernalis*, *A. volgensis*, *Bellevalia ciliata*, *Iris pumila*, *Paeonia tenuifolia*. В близост до селищата, в резултат на пасищната дегресия, се увеличават бодливите и отровни рудерални видове като *Carduus acanthoides*, *Carthamus lanatus*, *Eryngium campestre*, *Marrubium peregrinum*. В окрайнините на древните поселения (Калиакра и Ялата), главно в резултат на нитрификацията на почвата, са се появили вторични ценози на *Asphodeline lutea* и *Paeonia peregrina*, които се срещат в покрайнините на гори и храсталаци. В суходолията във вътрешността на Добруджа, на по-богати почви и под влияние на горските и храстови съобщества, в състава на степната растителност се вклиняват множество по-мезофилни видове: *Achillea millefolium*, *Cotinus coggygria*, *Crataegus monogyna*, *Fragaria viridis*, *Fraxinus ornus*, *Origanum vulgare*, *Poa angustifolia*, *Teucrium chamaedrys*.

„Пonto-сарматски степени” представляват естествени места за почивка, използвани от значителна част от миграционните популации по морското крайбрежие.

Имотите, предмет на предложението: 07257.46.399, с НТП историческо място, 07257.46.29, с НТП изоставена орна земя, 07257.46.407, с НТП пасище, 07257.46.600, с НТП пасище, 07257.46.602, с НТП пасище, 07257.46.609, с НТП нива, 07257.46.605, с НТП нива и 07257.46.606, с НТП нива, в землището на с. Българево, са гнездово местообитание на видове птици, предмет на опазване в Зашитена зона BG0002051 „Калиакра” и с висок консервационен статус. Някои от тях са с висока плътност и доминиращи в гнездовите ансамбли (Ivanov, Karaivanov (1997), Ivanov, Karaivanov, Nonev (1998), Иванов, Нонев (1997):

- Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*). Средиземноморски вид с гнездови ареал в Южна Европа (Пиринеите, в Южна Франция, Италия, Балкански полуостров), Украина и Южна Русия, Северозападна Африка, Мала и Централна Азия. Гнездящ, мигриращ и зимуващ вид. Защитената зона и степните крайбрежни територии около Калиакра, Ялата и Камен бряг са местата където видът доминира през гнездования период и зимата. Местна популация е около 1100 двойки (Натура 2000 Стандартен формуляр за 33 BG0002051 „Калиакра”, 2008 г) до 2000 двойки (Натура

ISO 9001:2015

9650 гр. Каварна, ул. „Добротица” № 26
телефон: 0570 81818; факс: 0570 85122
e-mail: obshtina@kavarna.bg www.kavarna.bg

2000 Стандартен формуляр за 33 BG0002051 „Калиакра”, 2011 г.), като се наблюдава спад в популацията през 2012 (Проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I”) до 220 двойки. През зимата се наблюдава на ята с обща численост до 2500 птици. Избягва обработваемите площи, като предпочита естествени тревни и степни хабитати. В степните крайбрежни територии тя е с многократно по-висока численост и плътност от останалите видове птици. Вид включен в Червената книга на България в категорията „застрашен вид”. Районът на н. Калиакра, Камен бряг и Ялата са типично местообитание за вида. Гнездовата плътност на вида в района на Ялата достига на места до 18,7 дв./10 ха (Ivanov, Karaivanov, 1998). В района на Камен бряг – 5,5 дв./10 ха, Гугулец кайрак и н. Зеленка – 3,0 до 4,52 дв./10 ха, Ени кулак (където попадат разглежданите имоти) – 10,6 – 12,6 дв./10 ха. Средната плътност е около 6,2 дв./10ха. Най-висока численост има по Черноморието северно от Балчик. Районите в землището на с. Българево са приоритетни за опазване на вида.

- **Късопръста чучулига** (*Calandrella brachydactyla*). Туркестано-медитерански вид. Гнезди в Африка, Мала Азия, Югозападна и Централна Азия на изток до Забайкалието и Централен Китай и в Европа – на Пиринейския полуостров, във Франция, Италия, Малта, Швейцария, Балканския полуостров, Унгария, Словакия, Украйна и Южна Русия. Гнездещо-прелетен и преминаващ вид у нас. Обитава открити пространства, като се придържа към естествени, тревни местообитания. Гнездещ вид в крайбрежните степни хабитати. С по-висока численост е в района на нос Калиакра. „Уязвим вид”, включен в Червената книга на България. В защитената зона е регистрирана с над 400 гнездящи двойки. Наблюдава се спад в числеността на вида – 100 – 150 двойки (Проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I”). Плътността на вида варира между 0,25 (района на К. бряг) до 5,0 двойки на 10ха (района на Гугулец кайрак). Средна плътност 1,35 дв./10ха. (Ivanov, Karaivanov, Nonev, 1998). На територията на Ени кулак (където попадат разглежданите имоти) плътността на вида е около 2,3 дв./10 ха. Запазването на степните местообитания в района на Ени кулак (между Българево и Св. Никола) е от значение за опазване на вида.

- **Турилик** (*Burhinus oedicnemus*). Туркестанско-медитерански вид, чийто гнездови ареал обхваща Евразия от Испания и Англия до Бирма, Тайланд и Кампучия. Зимува на места в Африка, Пиренейския полуостров и Южна Азия. Гнездовата популация в Източна Европа (от Адриатика на север до Дания, Русия) се оценява между 25 000 и 51 000 двойки. Гнездещо-прелетен и преминаващ вид у нас. Видът гнезди в степните крайбрежни територии. Не навлиза в обработваемите площи. „Уязвим вид”, включен в Червената книга на България. Гнезди в зоната с численост от 17 двойки (Натура 2000 Стандартен формуляр за 33 BG0002051 „Калиакра”, 2008 г) до 46 двойки (Натура 2000 Стандартен формуляр за 33 BG0002051 „Калиакра”, 2011 г), като се наблюдава спад в популацията през 2012 (Проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I”) до 10 двойки.. По-висока е плътността на вида в района на нос Зеленка, Ени кулак и Ялата. Средната гнездова плътност на вида в степните хабитати е 0,16 дв./10 ха (Ivanov, Karaivanov, 1998). На територията на Ени кулак (където попадат разглежданите имоти) плътността на вида е около 0,4 дв./10 ха. Запазването на степните местообитания в района на Ени кулак (между Българево и Св. Никола) е от значение за опазване на вида.

- **Черногърбо каменарче** (*Oenanthe pleschanka*). Вид с неизвестен тип на разпространение и гнездови ареал от Балканския полуостров (главно България и Румъния) на изток до Централна Азия и Западен Китай. Гнездещо-прелетен и преминаващ вид, в миналото обикновено в Североизточна България. Сега гнезди по Северното Черноморско крайбрежие (в широката около 1 km брегова ивица между Златни пясъци и Дуранкулашкото езеро, като районът на н. Калиакра е сред местата с най-висока плътност на гнездене

Среща се основно по скалисти и каменисти морски брегове. Вид, който гнезди главно по Черноморското крайбрежие, предимно по скални брегове и клифове в съседство със сухолюбиви тревни съобщества. „Застрашен вид“ включен в Червената книга на България. Гнезди в зона „Калиакра“ с численост около 225 двойки, които са концентрирани около Калиакра, Яйлата и каменистия бряг между Каварна и Тюленово. Зоната е основно гнездилище на вида в страната. Общата численост в страната е оценена на около 350-500 двойки. Средната гнездова плътност на вида в степните хабитати в зона Калиакра е 1,3 дв./10 ха (Ivanov, Karaivanov, Nonev, 1998). На територията на Ени кулак (където попадат разглежданите имоти) плътността на вида е около 1,9 дв./10 ха. Почти цялата гнездова популация на черногърбото каменарче е концентрирана на територията на 33 „Калиакра“. Районите в землището на с. Българево са приоритетни за опазване на вида.

- Полска бъбрица (*Anthus campestris*). Наземногнездящ вид, който обитава открити пространства, степни и тревни местообитания, пустеещи земи и ниви. Придържа се към естествените пасища и мери в района на Калиакра. По-често се среща в района на Добруджа и Източна България. В зоната гнезди с численост около 127 двойки. По-висока е плътността на вида в района на нос Зеленка – 1,1 дв./10ха. Районът в землището на с. Българево е типично местообитание за вида. Средната гнездова плътност на вида в степните хабитати е 0,41 дв./10 ха (Ivanov, Karaivanov, 1998). На територията на Ени кулак (където попадат разглежданите имоти) плътността на вида е около 0,4 дв./10 ха. Запазването на степните местообитания в района на Ени кулак (между Българево и Св. Никола) е от значение за опазване на вида.

- Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*). Обитава открити места с храсти и редки групи дървета. Гнезди ниско по храстите и дърветата. Гнездящ вид на територията на защитената зона. На територията на 33 са регистрирани 68 гнездящи двойки. Масово гнезди в полезащитните пояси и покрай пътищата. Гнезди в района на н. Калиакра и Ени кулак с плътност между 0,4 и 0,6 дв./10 ха.

С територията на имотите, предмет на предложението и с откритите биотопи в района са свързани и редица хищни птици, като белоопашатия мишев (Buteo rufinus), обикновената ветрушка (Falco tinnunculus), сокола орко (Falco subbuteo), късопръстия ястreb (Accipiter brevipes), бухала (Bubo bubo) и др. Освен като трофично местообитание те ползват тази територия и като място за почивка и укритие по време на пролетните и есенни миграции.

По време на миграция от тук преминават много видове редки птици от разр. Щъркелоподобни (*Ciconiformes*), разр. Пеликаноподобни (*Pelecaniformes*) и Соколоподобни (*Falconiformes*). С по-високи числености са белият щъркел (*Ciconia ciconia*), малкият ястreb (*Accipiter nisus*), розовият пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), обикновения мишев (Buteo buteo), орелът змияр (*Circaetus gallicus*).

Сред миграращите видове птици са установени 2 световно застрашени вида птици – ловен сокол (*Falco cherrug*) и вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*). В района на местността Болата, през 2012 г. е регистриран и белоглав лешояд (*Gyps fulvus*).

При изготвяне на обосновката за част от имотите, предмет на настоящото предложение, е ползван „Доклад за проведени наблюдения и оценка на въздействието от селскостопански дейности върху Понто - Сарматски степи в района на залива Болата, село Българево, община Каварна - защитени зони BG0002051 Калиакра и BG0000573 Комплекс Калиакра“, внесен в МОСВ от Асоциация на природните паркове в България, с писмо вх.№ 48-00-712 от 14.02.2017г.

Предложението от страна на Община Каварна за включване на гореописаните поземлени имоти в границите на резерват „Калиакра“, се основава на следните мотиви:

- ще се подобри благоприятното природозащитно състояние и избегне фрагментирането на приоритетно за опазване природно местообитание 62C0 „Понто-

сарматски степи", както и местообитанията на видовете и техните популации;

- ще доведе до възстановяване на природното местообитание, включително на площта, структурата и функциите му;

- ще се ограничат идентифицирани влияния и заплахи от различни дейности на собственици и ползватели на земи;

- ще се ограничи антропогенното въздействие и ще се увеличат процесите на самовъзстановяване на характерните за резерват „Калиакра“ и защитена зона BG0000573 „Комплекс Калиакра“ типове природни местообитания и местообитания на видовете.

Считам, че предложеното разширяване на площта на резерват „Калиакра“ посредством включването на посочените по-горе имоти е целесъобразно и с оглед на обстоятелството, че същото отговаря на предмета на опазване на резерват „Калиакра“, определен със Заповед № 231/04.04.1980 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда (КОПС) при МС (обн. ДВ, бр. 35 от 06.05.1980 г.), съгласно който в резервата се опазват характерна степна растителност, животински свят и гнездови ниши на редки и изчезващи видове птици.

Приложение:

1. 8 бр. скици за имоти с идентификатори: 07257.46.399, 07257.46.29, 07257.46.407, 07257.46.600, 07257.46.602, 07257.46.609, 07257.46.605 и 07257.46.606 по ККРР;

2. Картен материал;

С Уважение,

НИНА СТАВРЕВА

Кмет на Община Каварна

ЕП/ЕП

